

Trivs i tuff mansbransch

Oljigt, smutsigt och tungt? Maskinföraryrkets skamfilade rykte stämmer inte, tycker Liselotte Lindahl som jobbat 14 år i branschen. Men ett branschprojekt ska nu kartlägga de problem som finns.

Liselotte Lindahl har ett skapande arbete. Fast hon skapar inte konst eller hantverk utan fotbollsplaner och cykelbanor. För tillfället styr hon grävmaskinen på Hornsgatan i Stockholm, där det anläggs cykelbanor.

– Jag får alltid frågan om det inte är ett tungt jobb, men jag sitter ju bara med två små spakar i händerna. Det är som att sitta vid datorn, säger hon.

Liselotte har kört lastmaskin men bytte till grävmaskin för två år sedan för att pröva något nytt.

– I början uppskattade jag att det var ett så fritt yrke, men med grävandet känner jag att jag skapar någonting också.

Lönen på 120–135 kr i timmen är också okej. Men trots detta och trots att Liselotte har 23 000–25 000 maskinförarkollegor landet runt letar man nästan förgäves efter kvinnor bland dem. Det är en mansdominerad bransch, vilket märks.

– Det krävdes tre lager skinn på näsan när jag började, men attityderna har förändrats. Nu är det porrförbud i arbetsbodarna och ingen vågar säga lilla stumpan längre, berättar Liselotte, som ändå tycker att man bör vara psykiskt tuff som tjej för att trivas med jobbet och jargongen.

En praktisk sak är också att det sällan finns omklädningsrum för kvinnor. Och har man barn är de tidiga mornarna en nackdel. Det går inte att vara försenad.

– Klockan halvsju kan det stå 500 man på byggstället och vänta på maskinföraren...

Själv är Liselotte ensamstående mor med två barn. När hon väntade sitt första fick hon stora problem med sin arbetsgivare.

– De försökte få mig att säga upp mig själv och satte mig på omöjliga arbetsuppgifter på konstiga tider. De ombildade också bland bolagen och satte mig ensam. Sedan begärde de det bolaget i konkurs.

Hon fick mycket hjälp av sitt fackförbund Byggnads och har haft stöd av dem även vid andra problem.

– Som tjej i den här branschen ska man verkligen vara med i facket, säger Liselotte.

Det sämsta med yrket tycker hon är den osäkra marknaden. Folk blir ofta uppsagda eller permitterade under lågsäsongen höst–vinter. Problem med nacke, axlar och rygg är också vanligt. Arbetsförhållandena har dock aldrig kartlagts ordentligt av branschen, vilket nu åtgärdas. Bransch- och arbetsgivarförbundet Maskinentreprenörerna gör en kartläggning ihop med fackförbunden Byggnads och SEKO. AFA Trygghetsförsäkring medfinansierar och Prevent projektleder.

Kartläggningen ska ligga till grund för konferenser landet runt i vinter, då fackliga representanter, skyddsombud, kunder och maskintillverkare bjuds in för att diskutera förarnas yrkestillvaro.

Text: Jeanette Neij

Artikeln får inte publiceras eller kopieras, vare sig helt eller delvis, utan författarens tillstånd.